

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Київської обласної державної адміністрації
Білоцерківський фаховий коледж сервісу та дизайну

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ
за результатами опитування щодо
академічної доброчесності здобувачами 1-4 курсів
Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну
2024-2025 навчальний рік

Біла Церква – 2025

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами опитування щодо академічної доброчесності здобувачами 1-4 курсів Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну (2024-2025 н.р.)

Опитування здобувачів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти з питань академічної доброчесності проводиться відповідно до вимог Закону України «Про освіту» та є важливою складовою системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Метою моніторингу є вивчення рівня обізнаності з основними принципами академічної доброчесності, видами її порушень, правилами оформлення цитувань, посилань та списку використаних джерел. Важливою складовою дослідження також стало вивчення пропозицій студентів щодо підтримки та вдосконалення вже існуючої політики академічної доброчесності у коледжі.

Опитування охопило здобувачів освіти 1–4 курсів, які навчаються за різними професіями та спеціальностями у Білоцерківському фаховому коледжі сервісу та дизайну.

Вкажіть курс, на якому Ви навчаєтесь.
209 відповідей

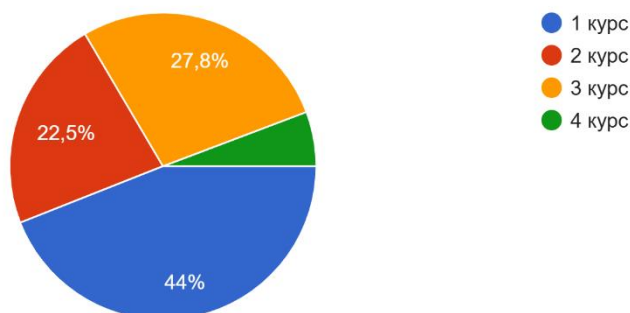

Рис. 1 – відповіді на питання «Вкажіть курс, на якому Ви навчаєтесь»

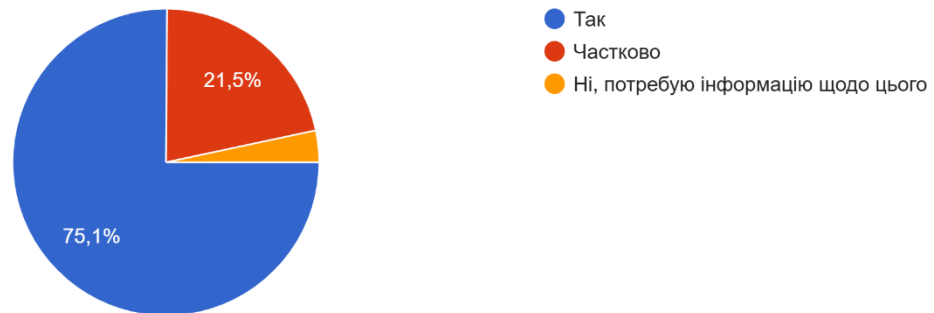
Характеристика вибірки: 209 респондентів – здобувачів освіти 1-4 курсів. Згідно з результатами, зазначеними на рис. 1, в опитуванні взяли участь 92 (44%) здобувачів освіти 1 курсу, 47 (22,5%) – 2 курсу, 58 (27,8%) – 3 курсу, 12 (5,7%) – 4 курсу.

Варто зазначити, що на 4 курсі навчається лише одна група здобувачів освіти (12 студентів), що свідчить про їхню стовідсоткову залученість до участі в опитуванні. На 3 курсі кількість здобувачів є меншою порівняно з 1 та 2 курсами, що зумовлено особливостями набору за професіями та спеціальностями.

Висока активність здобувачів 1 курсу також демонструє їхню зацікавленість у питаннях академічної доброчесності з початку навчання в коледжі та готовність дотримуватись встановлених етичних норм.

1. Чи розумієте Ви сутність поняття «академічна доброчесність»?

209 відповідей

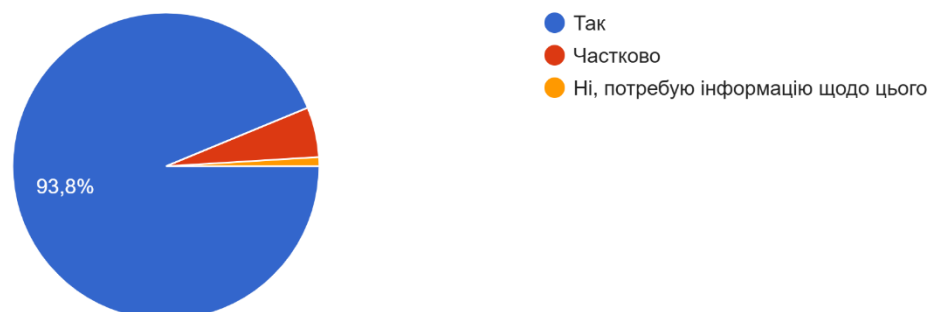
Рис. 2 – відповіді на питання «Чи розумієте Ви сутність поняття «академічна доброчесність»?»

Результати опитування свідчать, що 75,1% респондентів добре розуміють зміст поняття «академічна доброчесність», 21,5% мають часткове уявлення, а 3,3% не знайомі з цим поняттям і потребують додаткової інформації.

Отримані дані засвідчують загалом високий рівень обізнаності здобувачів освіти з базовими принципами академічної доброчесності, проте вказують на необхідність подальшого інформування здобувачів.

2. Чи відоме Вам поняття «плагіат» та можливі ризики, які з ним пов'язані?

209 відповідей

Рис. 3 – відповіді на питання «Чи відоме Вам поняття «плагіат» та можливі ризики, які з ним пов'язані?»

За результатами опитування, 93,8% респондентів зазначили, що добре розуміють зміст поняття «плагіат», що вказує на високий рівень обізнаності здобувачів освіти щодо одного з ключових порушень академічної доброчесності.

3. Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації?

209 відповідей

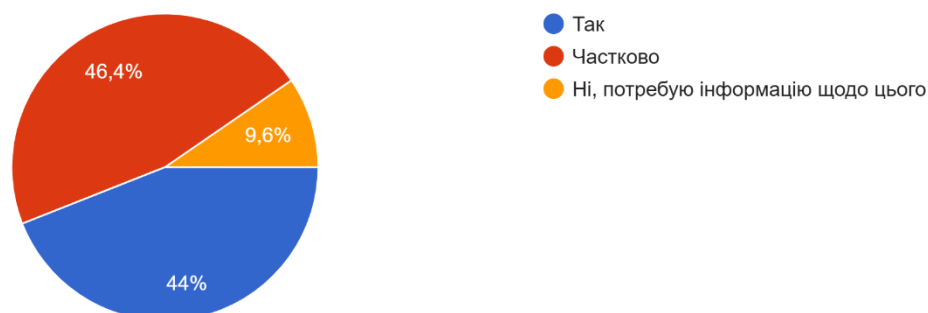

Рис. 4. – відповіді на питання «Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації?»

Результати відповідей на запитання «Чи знаєте Ви основні правила цитування наукової інформації?» продемонстрували розподіл думок: 44% респондентів впевнено володіють інформацією, 46,4% — частково, а 9,6% не обізнані з цим питанням.

Отримані дані свідчать про потребу у послідовному формуванні практичних навичок цитування, оскільки знання про плагіат переважають, але не завжди супроводжуються розумінням, як саме його уникати.

4. Чи інформують Вас педагогічні працівники про процедури дотримання академічної доброчесності?

209 відповідей

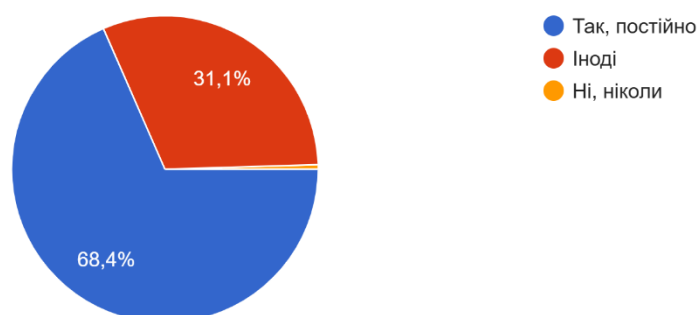

Рис. 5. – відповіді на питання «Чи інформують Вас педагогічні працівники про процедури дотримання академічної доброчесності?»

Більшість респондентів (68,4%) зазначають, що отримують постійне інформування з боку педагогічних працівників щодо дотримання принципів академічної доброчесності. Ще 31,1% зазначили, що таке інформування відбувається періодично.

Ці результати свідчать про належну увагу педагогічних працівників до питань академічної доброчесності, однак водночас вказують на доцільність

забезпечення більш системного й однакового підходу до інформування на всіх курсах та освітніх програмах.

5. На Вашу думку, чи потрібно дотримуватись академічної доброчесності? Обґрунтуйте свою думку.

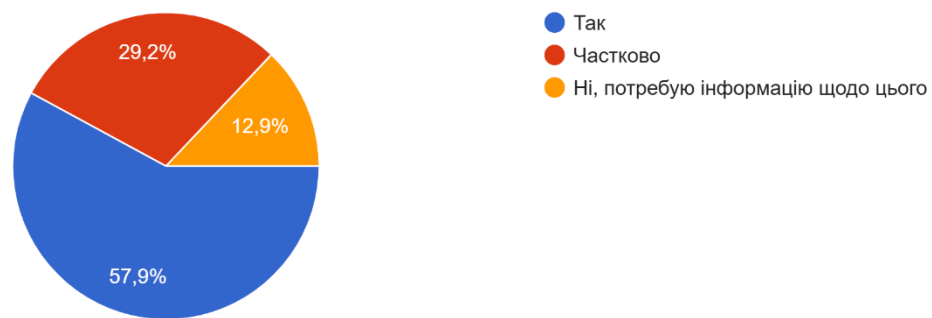
Питання щодо необхідності дотримання академічної доброчесності було представлено респондентам із можливістю надати розгорнуту відповідь. Більшість респондентів відповіли коротко, вказавши «так» або «так, потрібно».

Однак ті, хто скористався можливістю розгорнути свою відповідь, підкреслили, що дотримання академічної доброчесності є важливим не лише для освітнього процесу, але й для загального розвитку. Вони зазначили, що це гарантує чесність, справедливість і довіру, сприяє розвитку критичного мислення, самостійності та відповідальності — навичок, необхідних для особистісного зростання та професійного успіху. Окрім того, академічна доброчесність забезпечує справедливу оцінку знань і захищає оригінальність наукових досягнень.

Аналіз відповідей свідчить про те, що респонденти сприймають академічну доброчесність не тільки в контексті навчання, а й як важливу складову життєвої позиції чесної людини та висококваліфікованого фахівця.

6. Чи знайомі Ви з наслідками порушення академічної доброчесності?

209 відповідей

Рис. 6. – відповіді на питання «Чи знайомі Ви з наслідками порушення академічної доброчесності?»

Результати аналізу відповідей на питання про обізнаність щодо наслідків порушення академічної доброчесності показують, що 57,9% респондентів мають достатній рівень знань, 29,2% — частковий, що вказує на потребу в додатковій інформації, а 12,9% респондентів мають низький рівень обізнаності та потребують більш детального роз'яснення цього питання.

7. Як Ви вважаєте, чи створено в коледжі середовище, у якому неприпустимі порушення академічної доброчесності?

209 відповідей

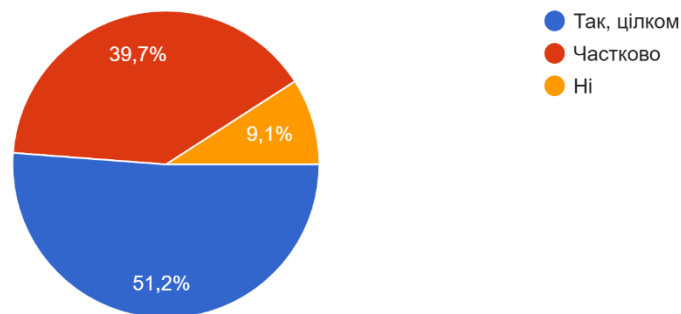

Рис. 7. – відповіді на питання «Як Ви вважаєте, чи створено в коледжі середовище, у якому неприпустимі порушення академічної доброчесності?»

На думку 51,2% респондентів освітнє середовище коледжу є таким, де порушення академічної доброчесності неприпустимі. 39,7% респондентів оцінюють середовище як частково відповідне нормам академічної доброчесності, а 9,1% вважають, що є потреба в значних змінах для покращення дотримання цих норм.

8. Які заходи, на Вашу думку, потрібно проводити в коледжі для забезпечення академічної доброчесності для здобувачів освіти?

209 відповідей

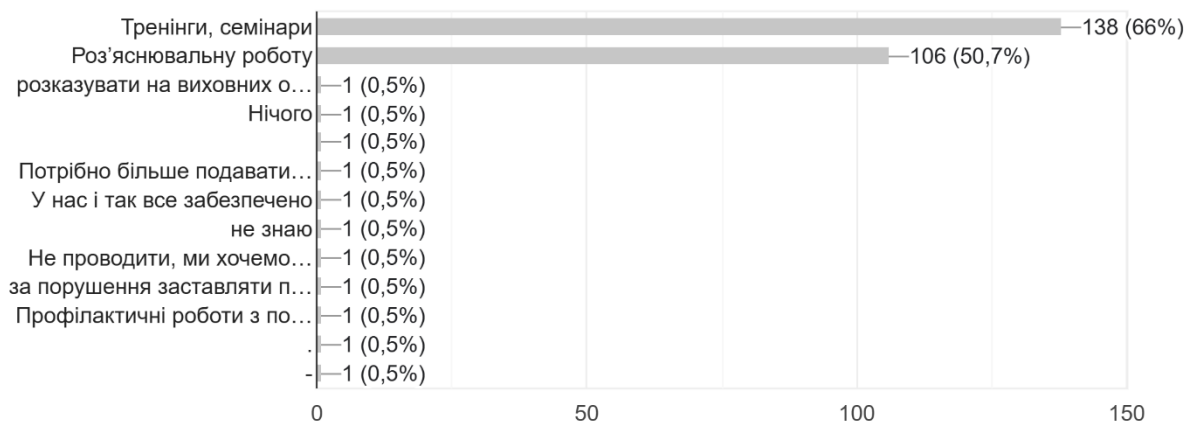

Рис. 8. – відповіді на питання «Які заходи, на Вашу думку, потрібно проводити в коледжі для забезпечення академічної доброчесності для здобувачів освіти?»

Результати опитування показали, що найбільш цікавими для здобувачів освіти заходами, спрямованими на забезпечення академічної доброчесності, є тренінги, семінари та роз'яснювальні роботи. Респонденти вказують, що саме такі заходи дозволяють ефективно поширювати та поглиблювати знання про правила академічної доброчесності, використовуючи приклади реальних ситуацій та їх детальний аналіз, що сприяє кращому розумінню та засвоєнню цих принципів.

9. Які, на Вашу думку, причини поширення академічної недоброчесності існують у коледжі?
209 відповідей

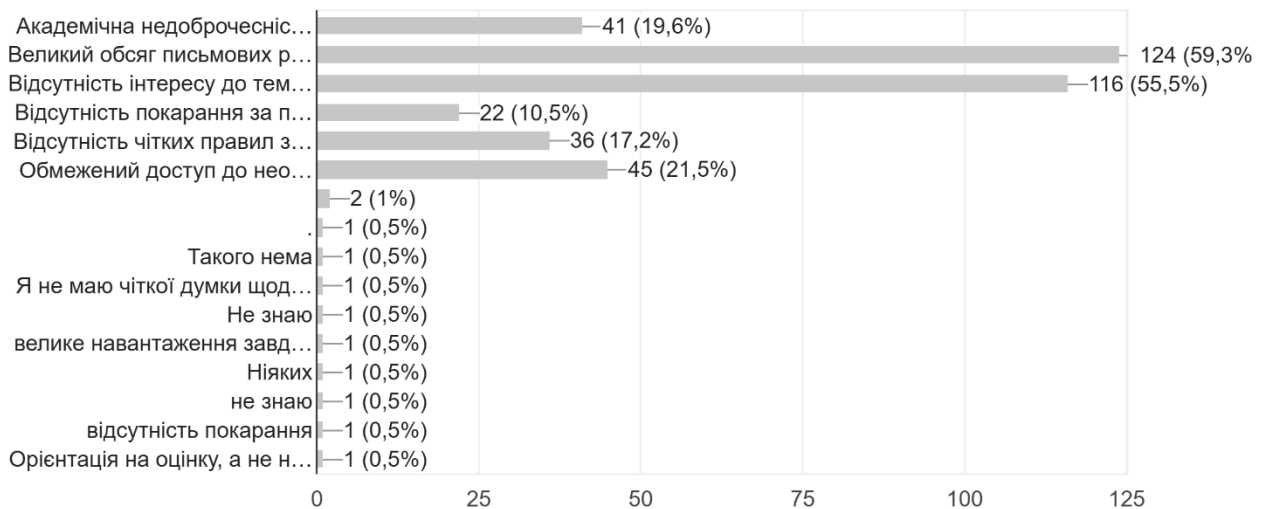

Рис. 9. – відповіді на питання «Які, на Вашу думку, причини поширення академічної недоброчесності існують у коледжі?»

Під час відповіді на питання щодо причин поширення академічної недоброчесності серед здобувачів освіти респондентам було запропоновано вибрати декілька варіантів. Аналіз результатів дозволив скласти «рейтинг причин поширення» цієї проблеми (Таблиця 1).

Таблиця 1

Місце у рейтингу	Частка респондентів, що обрали відповідь, %	Варіанти відповіді
1	59,3%	Великий обсяг письмових робіт
2	55,5%	Відсутність інтересу до тем письмових робіт
3	21,5%	Обмежений доступ до необхідної інформації
4	19,6%	Академічна недоброчесність в коледжі відсутня
5	17,2%	Відсутність чітких правил з написання робіт та їх оцінювання
6	10,5%	Відсутність покарання за плагіат

10. Як Ви ставитесь до різного роду покарання за порушення академічної доброчесності?

209 відповідей

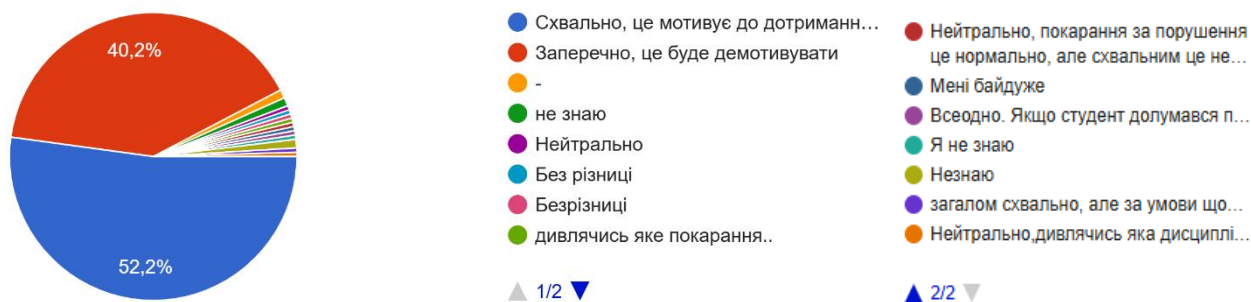

Рис. 10. – відповіді на питання «Як Ви ставитесь до різного роду покарання за порушення академічної доброчесності?»

Згідно з результатами опитування, більшість респондентів (52,2%) підтримують застосування покарань за порушення академічної доброчесності, вважаючи, що це сприятиме мотивації до дотримання правил та обмежить бажання порушувати академічні стандарти.

Натомість 40,2% вважають, що покарання можуть демотивувати здобувачів освіти та погіршити рівень навчання. Додаткові думки респондентів вказують на те, що ефективність покарань залежить від їх типу та ситуації, а також від реакції здобувачів освіти.

11. Які санкції Ви вважаєте доцільними у разі виявлення і доведення фактів прояву академічної недоброчесності?

209 відповідей

Рис. 11. – відповіді на питання «Які санкції Ви вважаєте доцільними у разі виявлення і доведення фактів прояву академічної недоброчесності?»

Аналіз відповідей на питання щодо можливих санкцій за порушення академічної доброчесності показав, що більшість респондентів (81,3%) підтримують застосування повторного проходження оцінювання як санкції. 10% респондентів вважають за доцільне позбавлення порушника стипендії. Водночас респонденти зазначили важливість справедливості покарання, підкреслюючи, що воно повинно відповідати вагомості порушення.

12. Чи зможе, на Вашу думку, застосування програмного забезпечення суттєво знизити відсоток плагіату у письмових роботах?

209 відповідей

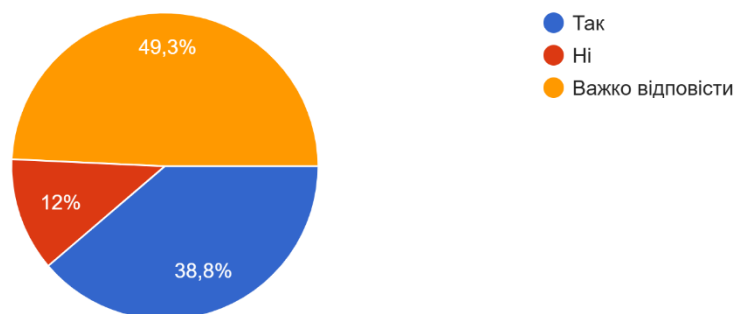

Рис. 12. – відповіді на питання «Чи зможе, на Вашу думку, застосування програмного забезпечення суттєво знизити відсоток плагіату у письмових роботах?»

Аналіз відповідей на питання про доцільність використання програмного забезпечення для перевірки письмових робіт на плагіат свідчить, що майже половина респондентів (49,3%) не мають однозначної позиції щодо ефективності такого підходу. Водночас 38,8% респондентів переконані, що впровадження подібного інструменту позитивно вплине на якість письмових робіт, тоді як 12% вважають, що це не матиме жодного впливу.

13. Оцініть наскільки Ви вважаєте необхідним перевіряти на наявність академічного плагіату такі документи: (не обов'язково / обов'язково)

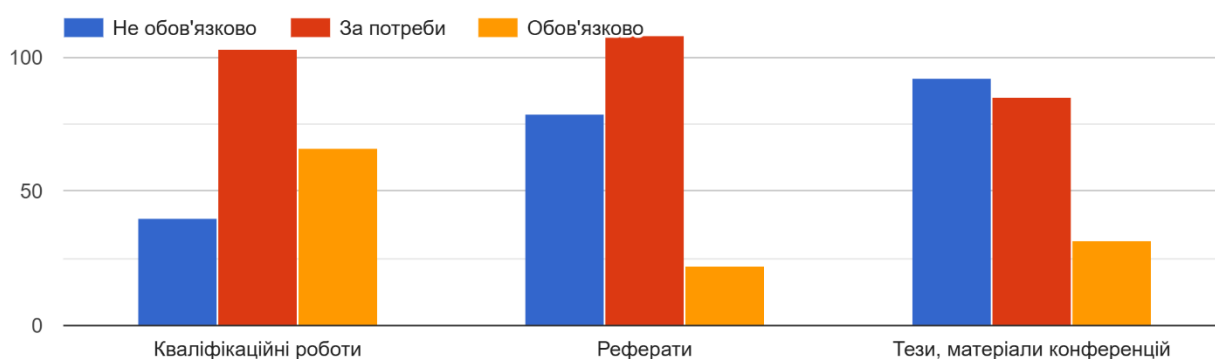

Рис. 13. – відповіді на питання «Оцініть наскільки Ви вважаєте необхідним перевіряти на наявність академічного плагіату такі документи»

Результати опитування свідчать, що найбільше респонденти підтримують обов'язкову перевірку на наявність академічного плагіату для кваліфікаційних робіт (32,54% - обов'язково, 53,11% - за потреби), де рівень академічної відповідальності вважається найвищим.

Щодо рефератів, 13,88% вважають перевірку обов'язковою, 58,85% — доцільною за потреби, тоді як 27,27% не вбачають у ній необхідності.

Аналогічна тенденція простежується і стосовно тез та матеріалів конференцій: 19,62% підтримують обов'язкову перевірку, 49,76% - за потреби, а 30,62% - не вважають її необхідною. Таким чином, здобувачі освіти загалом визнають доцільність перевірки письмових робіт на плагіат, особливо під час написання кваліфікаційних робіт.

14. Виберіть ресурси та процедури, які Ви особисто використовуєте у процесі написання робіт?

209 відповідей

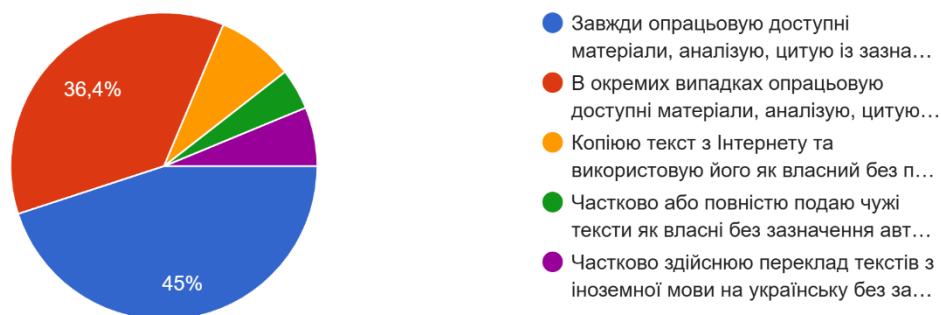

Рис. 14. – відповіді на питання «Виберіть ресурси та процедури, які Ви особисто використовуєте у процесі написання робіт»

З метою з'ясування ставлення здобувачів освіти до недопущення академічного плагіату під час написання письмових робіт респондентам було запропоновано обрати варіант, що найточніше описує їхню поведінку. Більшість опитаних (81,4%) демонструють відповідальне ставлення до академічної доброчесності: 45% зазначили, що завжди опрацьовують доступні матеріали, аналізують їх та наводять посилання на джерела; ще 36,4% дотримуються такого підходу в окремих випадках.

Водночас частина респондентів (18,6%) визнали, що практикують недоброчесні дії: 8,1% копіюють тексти з Інтернету без посилань, 6,2% перекладають іноземні тексти без вказівки джерела, а 4,3% частково або повністю привласнюють чужі тексти як власні без зазначення авторства.

Ці дані свідчать про загальне прагнення дотримуватися принципів академічної доброчесності, але також вказують на необхідність подальшої роботи над підвищенням обізнаності здобувачів освіти щодо стандартів цитування та етики використання джерел.

15. *Ваші пропозиції щодо покращення політики академічної доброчесності у коледжі.*

Респондентам було запропоновано в довільній короткій формі сформулювати власні пропозиції щодо покращення політики академічної доброчесності у коледжі.

Значна частина здобувачів освіти надали обґрунтовані й змістовні пропозиції щодо покращення політики академічної доброчесності. Серед них можна виокремити такі **основні напрями**:

Освітні заходи:

«Проводити заняття для студентів та викладачів щодо принципів академічної доброчесності. Навчати правильному цитуванню та посилянню на джерела».
«Покращити політику академічної доброчесності можна через регулярні семінари, впровадження кодексу доброчесності та використання антиплагіатних систем».
«1. Проводити просвітницькі заходи. 2. Оновити та чітко прописати правила. 3. Впровадити перевірку на плагіат. 4. Мотивувати студентів до чесного навчання. 5. Забезпечити прозору систему покарань».
«Введення навчальних курсів, тренінгів з академічної доброчесності для студентів та викладачів».
«Більше тренінгів і навчання саме по академічній доброчесності, якісь роботи під час них, аби перевірити і дати студентам поради відразу».

Мотивація та підтримка здобувачів освіти:

«Давати більше мотивації, щоб підлітки писали все самі, а не списували».
«Мотивувати здобувачів освіти».
«Заохочувати на чесне навчання».

Забезпечення ресурсів та підтримки:

«Давати студентам посилання на джерела по темі та заохочувати додатковими балами за оригінальність».
«Надавати якомога більше доступної інформації і джерел з інформацією студентам».
«Щоб при кожній великій роботі для студентів давали роздруковані вказівки, як правильно виконувати ту чи іншу роботу».

Удосконалення правил та контролю:

«Чіткі правила, регулярні лекції про доброчесність, жорсткий контроль та підтримка студентів».
«Запровадити чіткі правила щодо написання та оцінювання письмових робіт, з детальним поясненням критеріїв академічної доброчесності».
«Чітка та доступна політика доброчесності, яка прописана простою мовою, з прикладами. Заохочення доброчесної поведінки».
«Створення рейтингу доброчесності, при низькому його рівні людині доведеться прослухати додаткову лекцію».

«Покращити доброчесність допоможуть тренінги, чіткі правила, антиплагіат, анонімні скарги та підтримка самостійності».

Зменшення навантаження та реалістичний підхід:

«Багато домашньої роботи і в цілому проектів, часто приходиш додому в 17:00 – сил немає, інформації багато, тож не вистачає часу придумувати самостійно».

«Полегшити програму навчання».

«Зробити кращі умови навчання з меншим навантаженням, щоб студенти мали можливість самостійно навчатися, а не списувати від нестачі сил».

«Опрацьовувати весь потрібний матеріал на парах і не закидувати домашніми завданнями».

Грунтовні, змістовні й конструктивні пропозиції здобувачів освіти охоплюють просвітницьку діяльність, посилення контролю, полегшення навчального навантаження, покращення доступу до ресурсів, створення чітких і зрозумілих правил та розвиток культури підтримки студентів.

Висновки

У межах проведеного моніторингу було опрацьовано відповіді 209 респондентів, що представляють усі курси коледжу. Отримані дані дозволяють зробити такі висновки за результатами відповідей на низку ключових запитань:

1. Розподіл респондентів за курсами свідчить про високу залученість студентів 1 курсу (44%) та повну участь студентів 4 курсу (100%), що є свідченням зацікавленості в темі академічної доброчесності на різних етапах освітнього процесу.

2. Розуміння поняття «академічна доброчесність» має високий рівень: 75,1% добре орієнтуються в цьому понятті, однак 3,3% зовсім не знайомі з ним, що вказує на потребу в додатковій інформаційній роботі.

3. Обізнаність із поняттям «плагіат» є дуже високою – 93,8% респондентів правильно його розуміють, що свідчить про ефективну роботу коледжу в цій сфері.

4. Знання правил цитування є менш системним: лише 44% впевнені у своїх знаннях, тоді як 46,4% володіють інформацією частково, а майже 10% взагалі не знайомі з правилами. Це потребує вдосконалення практичної складової навчання.

5. Інформування з боку викладачів про академічну доброчесність загалом є регулярним: 68,4% отримують постійну інформацію, 31,1% — періодичну, що вказує на загальну залученість педагогічного колективу.

6. **Ставлення до важливості дотримання академічної доброчесності** є переважно позитивним. Респонденти підкреслюють її роль у формуванні чесної особистості, розвитку критичного мислення та забезпеченні справедливості в оцінюванні.

7. **Обізнаність із наслідками порушення академічної доброчесності** показала, що 57,9% мають достатнє уявлення, однак 12,9% зовсім не знайомі з можливими наслідками. Це є сигналом до посилення інформаційної роботи.

8. **Сприйняття середовища коледжу** щодо дотримання академічної доброчесності є загалом позитивним: 51,2% вважають, що середовище сприяє дотриманню етичних стандартів, але майже 10% вказують на потребу в змінах.

9. **Найефективнішими заходами щодо формування академічної доброчесності** респонденти вважають тренінги, семінари та просвітницьку діяльність з реальними прикладами.

10. **Основні причини недоброчесної поведінки** — великий обсяг письмових робіт (59,3%) та відсутність інтересу до тем (55,5%). Менш суттєвими виявилися обмежений доступ до інформації, неясність правил та відсутність покарання.

11. **Ставлення до покарань** демонструє поділ думок: 52,2% підтримують санкції як мотиваційний інструмент, тоді як 40,2% вважають їх демотивуючими. Це потребує обережного підходу до розробки політики покарань.

12. **Найбільш прийнятною санкцією** респонденти вважають повторне проходження оцінювання (81,3%), що свідчить про бажання надати другий шанс при порушеннях. Позбавлення стипендії підтримують лише 10%.

13. **Сприйняття програмного забезпечення для перевірки плагіату** є неоднозначним: 38,8% вважають це ефективним, тоді як 49,3% не мають сформованої позиції. Потрібне роз'яснення переваг таких систем.

14. **Рівень практичного дотримання академічної доброчесності** свідчить, що 81,4% студентів частково або повністю дотримуються норм (з посиланнями на джерела), але 18,6% визнають недоброчесні практики (копіювання, переклади без посилань, привласнення).

15. **Пропозиції щодо вдосконалення політики доброчесності** охоплюють три напрями:

освітні заходи – тренінги, лекції, навчальні курси;

мотивація – заохочення до самостійної роботи, прозора система оцінювання;

ресурсна підтримка – доступ до джерел, чіткі інструкції до написання робіт, впровадження антиплагіатних систем.

Результати опитування засвідчують високий рівень загальної обізнаності здобувачів освіти щодо академічної доброчесності. Водночас виявлені певні прогалини у знаннях щодо правил цитування та практичних

навичок оформлення робіт. Також актуальними залишаються питання мотивації до доброчесної поведінки та доступності якісних освітніх ресурсів. Отримані дані є підґрунтям для подальшого вдосконалення політики академічної доброчесності у коледжі на всіх рівнях.